

UNITÁRIUS ÉRTESEITŐ

Unitárius Egyház — Budapesti Unitárius Egyházközség — Unitárius
Missióház Hivatalos Lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V., Koháry-utca 4.
Telefon: Aut. 174—24
A kéziratok minden hónap 10-ig,
illetve 20-ig küldendők be

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési ára egy évre 4 P.
Előfizetési díjak az Unitárius Egyház-
község (Budapest) címére küldendők.
Postacsekkszám 30.400

Főszerkesztő: **BARABÁS ISTVÁN** ♦ Felelős szerkesztő: **IVÁN LÁSZLÓ**

Sz. 405—1931.

Meghívó.

A budapesti unitárius egyházközség Kebli Tanácsa 1931. szeptember 21-én (hétfőn) délután 5 órakor a tanácsteremben

évnegyedi rendes ülést tart,

melyre a Tanács tagjait szeretettel meghívjuk.

Budapest, 1931. szeptember 10.

Dr. Kozma Jenő s. k.
gondnok.

Józan Miklós s. k.
lelkész-elnök.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyvhitelesítők kiküldése. 3. Elnökileg elintézett és folyó ügyek. 4. Cinkotai hagyatélik likvidálása. 5. Barabás István lelkész díjlevele. 6. Nevelésügyi bizottság jelentése. 7. Gazdasági bizottság jelentése. 8. Jogügyi bizottság jelentése. 9. Műszaki bizottság jelentése. 10. Pethő István tanulmányi ösztöndíja és helyettesítése. 11. Adófelszólamló bizottság jelentése. 12. János Zsigmond cserkészcsapat jelentése. 13. Időközben érkező tárgyak. 14. Indítványok (írásban előre).

NB.

Nevelésügyi bizottság: szeptember 14. (hétfő) délután 5 órakor.
Gazdasági bizottság: szeptember 16. (szerda) délután 5 órakor.
Jogügyi bizottság: szeptember 17. (csütörtök) délután 5 órakor.
Gondnoki értekezlet: szeptember 18. (péntek) délután 6 órakor.

A vasárnap megszentelése.

Egy unitárius asszonytól az összes unitárius hittestvérekhez.

Amidőn váratlanul az a megtiszteltetés ért, hogy cikket írjak ebbe a mi kis lapunkba, előre is szíves elnézést kérek, mert nem tudom, hogy jól fogom-e megfogalmazni azt, amit el akarok mondani, de ami esetleg kimaradt, azt kérem az igaz unitárius puritán szívek pótolják maguktól ki. Asszonyoknak kellene tulajdonképpen írnom, de én a két nemet nem tudom ebben az esetben teljesen szétválasztani, mert úgy lehet, hogy hol az egyikhez, hol a másikhoz is fog unitárius testvéri szavam szólani. A mai rettenetes válságos időkben különösen szüksége van az emberi léleknek egy erős horgonyra, amibe kétségbeesésében szilárdan belekapaszkodhatik. Ha körülnézünk, mindenütt az erkölcsi bomlás rettenetes jeleit látjuk. Családi és társadalmi élet mind meg van általa támadva. Annak egyetlen védőeszköze csak a *Hit* marad. Hit az Egy igaz Isten irgalmas szerető jóságában, Hit az emberi lélek újból való felemelkedésében és alázatos hite az egymásnak kölcsönös szolgálattételre való elhivatottságnak. Hiszen mindnyájan csak a szolgálattétel megtanulására lettünk e földi életbe helyezve. Szolgálni Istent és Hazát, szolgálni a családi élet benső tisztaságát és szolgálni minden ember-társunkat. Most csak az Egy igaz Isten szolgálatáról szólunk. Nagy a kérésem — nagyon nagy. Tegyük félre minden vásár- és ünnepnapon minden olyan földi elfoglaltságot, amely minket az egy órai templomi áhitattól megakadályozna Hiszen egy órát csak képesek leszünk a mi Urunk és Istenünknek a rendszeres templomba járásunkkal szentelni.

Valamint a római katolikusoknál a mise hallgatása kötelező, úgy a külföldi protestánsoknál a vásár- és ünnepnapon Istentisztelet feltétlen szüksége minden hívő embernek. Hol marad nálunk a léleknek ez a nagy szükséglete? Ha alszik, fel kell a lelket ébresztteni! Krisztus szavaival szólva: „Vigyázzatok és ne aludjatok“ és a ti Uratok és Atyátok szolgálatára készüljete és mutassa fel lelketek ezt a nagy igyekezetét azáltal, hogy vásár- és ünnepnaponként Isten tiszteletére épült mindkét házuk tele legyen mindig az Úr igéjének befogadására és megtartására elkészült lelkekkel.

Unitárius Diakónia.

Tájékoztató az Unitárius Nőszövetség család- és szegénygondozó szolgálatáról.

Az unitárius szegénygondozó Szolgálat nehéz idők parancs-zavára indult meg. Szövetségünk szükös jövedelme hovatovább mind kevesebbnek bizonyult a növekvő szükséggel és nyomorral szemben.

Egyházi főhatóságunk jóváhagyásával megindítottuk a munkát : a) számbavenni azokat a testvéreinket, akik készek havonta rendszeresen valamelyes tetszésszerinti összeggel (legkisebb havi 50 fillér) beállani a szegénygondozók táborába ; b) számbavenni a segélyezésre valóban érdemes öregeket, betegeket, gyermekeket, ifjakat.

A munka május hó folyamán megindult, azok között a tünetek között, amelyek ilyenkor szokásosak.

Volt testvérünk, aki zokon vette, hogy újabb *adózásra* kényszerítjük, volt szegény, aki a kevésből örömmel adott, volt vagyonos, aki a sokból semmit sem adott.

Fő az, hogy a gáncsvetők, a szükkeblűek, a mások nyomorával nem törődök mellett sokan megértették, hogy miről van szó s szívesen vállalták a hittestvérség nevében az újabb áldozatot.

A mai napig 16 könyvecskén 298·80 pengő gyűlt össze.

Az unitárius filléreknek — fájdalom — mindig van helyük, de nagyobb szükség a segítésre, mint most, talán még sem volt soha.

Hála és köszönet az adakozóknak és azoknak, akik vállalták a gondozók gyűjtésének mindig fáradságos és nem egyszer nehéz munkáját.

Az ő érdemük — Isten után —, hogy kicsiny és szegény voltunk ellenére elmondhatjuk, hogy minden hozzánk eljutó „jaj“-ra volt orvosságunk, hogy érdemlegesen tudtunk segíteni a valóban rászorulókon.

Beiratásra és tandíjra, beteg- és gyermekágyi segélyre, az ifjúság segélyezésére kiadtunk a mai napig 18 esetben összesen 185·46 pengőt.

Reméljük, hogy szeptemberben legalább 30—40 kis könyvet sikerül bekapcsolni a megmozdulásunkba s akkor Isten segítségével s a mi áldozatunk árán, mindig lesz annyi, amennyi a legfájóbb sebek enyhítésére kell. A szegénygondozás számadása megtekinthető a lelkeszi irodán minden vasárnap délelőtt az Istentisztelet előtt és után.

B. I.-né.

Az Unitárius Nőszövetség I. félévi számadása.

A) Bevételek.

1. Áthozat készpénzben 1930-ról (takarékbetétben 500 P)	145·67 P
2. Egyházközség adományából	200·— „
3. Misszióbizottság adománya	150·— „
4. Egyesek adománya (késve érkezett karácsonyi adományok is)	158·40 „
5. Perselygyűjtések (húsvét)	225·32 „
6. Tagdíjak	184·— „
7. Szikla-cég visszatérítése	145·— „
8. Dávid F.-teaest bevétele	85·90 „
Összesen	1294·29 P

B) Kiadások.

1. Szegénysegélyezés (58 esetben).....	441·60 P
2. Szegény tanulók segélyezése (25 esetben)	248·60 „
3. Amerikai anyagból készült fiúruhák varratásáért	147·65 „
4. Cipő, harisnya szegény gyermekeknek	91·20 „
5. Brassai S. Ifjúsági Egyletnek	30·20 „
6. Húsvéti szeretetvendégség készkiadása	34·29 „
7. Cserkészeknek	35·— „
8. Dávid F.-teaesték kiadásai	69·99 „
9. Irodai szerek (levelezőlapok, bélyegportó).....	31·75 „
10. Különfélék (virág a templom erkélyére, zárjavítás stb.)	34·40 „
Összesen	1164·68 P

Átvitel az 1931. év II. felére

1294·29 P
1164·68 „ = 129·61 P

Mikor I. félévi számadásunkat kedves Testvéreink elé terjesztjük, köszönetet mondunk mindazoknak, akiknek érdeme van abban, hogy sok bajbajutott testvérünkön segíthettünk s hogy egyetlen — a segítségre valóban érdemes — testvérünket sem kellett vigasz nélkül elküldenünk.

Barabás Istvánné, pénztáros.

BERDE LAJOS

UNITÁRIUS CIPÉSZMESTER JUTÁNYOSAN VÁLLAL MINDEN MUNKÁT

LAKIK: II., BATTYÁNY-UTCA 48. SZÁM



Hó- és sárcipőt is készít



Egyről, másról . . .

Charles W. Eliot, Amerika „grand old man,-je, kinek 93 éves korában bekövetkezett halálakor, egypár évvel ezelőtt, az Egyesült Államok elnöke azt mondotta, hogy „elvesztettünk egy embert, amilyent egy század csak egyet szül“ s kinek kegyeletes emlékére Amerika háromhónapos nemzeti gyászt tartott, az unitárius hitről egyszer így nyilatkozott: „Nem találkoztam az életben senkivel, aki az élet gondjaival, csapásaival, sőt magávat a halállal is oly bátran és nyugodtan tudna szembe nézni, mint az unitáriusok. Drága nekem az unitárius hit, mert benne születtem, benne nevedtem, benne találtam meg életem igaz örömét; az unitárius hitből merítettem életem erejét; szívem vigáza volt mindig, ha bánat ért s hálára indított Isten iránt, ha életemben a szerencse szolgált. Ha valamiért e világon Istennek hálával tartozom, pedig nagyon sokért tartozom, mindenekfölött azért vagyok hálás, hogy unitáriusnak születtem s az unitárius hit örök igazságait megismerve élhettem hosszú életem. Ezt a hitet terjeszteni gyönyörű hivatás, szent kötelesség“.

*

A pár év előtt elhunyt William H. Taft, az Egyesült Államok egykori elnöke, majd a legfelsőbb törvényszék elnöke, a haza legelső polgára naplójába ezt írta: „Unitárius volt édesapám, édesanyám, anyai nagyanyám Channing igéin nevelkedett. Az unitárius hit igazsága szívem dobogtatja, véretem mozgatja. S hogy az életben emelkedni tudtam, az emelkedéshez a szárnyakat, az unitárius hit adta. Nehéz államügyek irányításában s az igazság keresésében az útat nekem mindig az unitárius hit égi fénye mutatta meg“.

*

Amerikában a római katolikusok számára a vallás szabad gyakorlatának szent jogát a többi protestánsokkal szemben az unitáriusok vívták ki és iktattatták az állam törvényeibe. Ez éppen abban az időben történt, mikor Erdélyben az unitáriusokat a katolikusok és a protestáns testvérek egyaránt üldözték.

*

Springfield-ben, Mass. államban a katolikusoknak még nincsen templomuk. Most építik. Amíg az új templom elkészül, az unitárius testvérek meghívására a katolikus hívek unitárius templomban hallgatják a szent misét.

*

Jó volna, ha mindezt azok is megtudnák, akiknek idehaza két-ségük van aziránt, hogy a keresztény egyházak együttműködésének közös frontját az unitáriusokig is ki lehet terjeszteni.

Dr. Cs. G.

Adófizetési felhívás.

A budapesti unitárius egyházközség adófizetőinek még mindig nagy adóhátralékaik vannak, pedig az év vége közeledik. Az egyház Gondnoksága felszólítja a hátralékosokat, hogy egy hónap alatt (azaz 1931. október 15-ig) hátralékaikat fizessék be, mert különben pénzbeszedőkkel fogja az adót behajtatni. Mivel ez utóbbi eljárás az egyháznak csak fölösleges kiadásokat okoz, kéri a Gondnokság a híveket, hogy adójukat csekken (30.400. szám) a budapesti unitárius egyházközség címére küldjék el.

Keresztelés, esketés, temetés egy nappal előbb bejelentendő a hivatalos órák alatt a lelkeszi irodában, V., Koháry-utca 4.

HIVATALOS ÓRÁK : 1. Lelkeszi iroda — hétköznapokon délelőtt 10—1, délután 4—5. Vasárnap délután 12—1.

2. Egyházközségi iroda — hétköznapokon délelőtt 9—1, délután 3—5. Vasárnap délelőtt 10—1.

3. Pénztári órák — hétköznapokon délelőtt 9—1. Vasárnap délelőtt 9—1.

Az egyházközség könyvtára, V., Koháry-utca 4., I. em., nyitva van: vasárnap 12—1, kedd délután 5—7 és csütörtök délután 5—7 órák alatt.

A Nőszövetség értekezlete havonként a második csütörtöki napon délután 5 órakor van, IX., Rákos-utca 3. sz. alatt.

A Leányegyesület összejövetelét a hónap 2. és 4. vasárnapján délután fél 4 órakor tartja, V., Koháry-utca 4. sz. alatt a tanácsteremben.

Brassai Sámuel emlékezete. A legutóbbi számban megemlékeztünk a Brassai Sámuel Unitárius Ifjúsági Egyesület nemes szándékáról, amellyel emléket állítanak a nagy tudósnak. A serlegavató emlékbeszéd, amelyet *dr. Boros György* unitárius püspök mond, az Országos Kaszinó helyiségében lesz. Az emlékbeszédet több valószínűséggel a rádió is fogja közvetíteni. Az emlékbeszéd után ugyanott vacsora is lesz, amelyre hivatalosak lesznek a tudományos és egyéb testületek, kultuszminisztérium, város, hatóságok, egyletek és főiskolák. Ezúton is felhívjuk az Ifjúsági Egyesület védnökeit, hogy

e vacsorára családjaikkal egyetemben hivatottak. De a részvételt október 1-ig tudassák az Emlékbizottsággal (IX. kerület, Rákos-utca 3.), hogy a vacsora száma és rendezése fenn ne akadjon. A jelentkezés egyet jelent a részvétellel, amely anyagiakban kifejezve: személyenkinti vacsora 3 pengő 50 fillér. Megjelenés: uraknak feketében. A Brassai Sámuel Emlékbizottság e hó 8-án ülésezett, amelyen az ifjúsági delegáltakon kívül megjelentek *Józan Miklós* püspöki vikárius és *dr. Tóth György* kuriai bíró emlékbizottsági tagok. A megjelenésben akadályozva voltak: *dr. Mikó Ferenc*, *dr. Kozma Jenő*, *dr. Mikó Gábor*, *dr. Hosszu Zoltán*, *vitéz dr. Zsakó Gyula* és *vitéz dr. Nyiredy Géza*. Az Emlékbizottság tagjaivá választották még: *dr. Jakabházy Zsigmond* egyetemi tanár, *dr. Nyiredy Jenő* egyetemi tanár, *dr. báró Dániel Gábor*, *Gotthard Zsigmond* ny. államtitkár, *Dimény Mózes* postafőigazgató, *dr. Gelei József* egyetemi tanár és *vitéz Kozma Ferenc* tábornok urakat. Ezúton is kérjük a bizottság tagjait, hogy a szeptember 15-i délután 6 órára (IX. kerület, Rákos-utca 3. sz. alatt) összehívott értekezleten megjelenni szíveskedjenek. (dr. B. A.)

Őszi Hálaadóünnepünk szeptember 27-én, vasárnap lesz. Ez alkalommal mindkét budapesti templomunkban és Pestszentlőrincen a kultúrházban Úrvacsorai Istentiszteletet tartunk. A Misszió-Házban egyházunk nagy barátja Rev. W. H. Drummond is résztvesz ezen az őszi hálaadáson.

Rev. W. Drummond, a nemzetközi unitárius konferenciák főtitkára hosszú és nagyértékű munkálkodás után nyugalomba készül. Ő volt az, aki annakidején, az összeomlás után az első biztatást hozta az összetört erdélyi szíveknek, bejárván egyedül az ellenséges tenger hullámvásárai közepette falvainkat és városainkat és gyógyítgatva a halálra sebzett magyar lelkeket. Most eljön hozzánk egy utolsó kézzorításra, mert már kifáradt s pihenni vágyik. Majd ha Erdélyből visszajövet, megjelenik miközöttünk s résztvesz Istentiszteletünkön, jelenjünk meg mindannyian, akikért olyan sokat fáradt és buzgólkodott.

Pethő István hitoktató lelkész testvérünk a püspök úr felszólítására egy évi tanulmányutat vállalt magára az angol unitáriusok között. Az évet Manchesterben, angol egyházunk eme nagy és erős centrumában szándékozik tölteni. Ez alatt az idő alatt *Ferencz József* okleveles unitárius lelkész fogja őt helyettesíteni. Az új lelkész, aki már meg is érkezett, boldogemlékezetű néhai püspökünk unokája; eddigi tanulmányát Kolozsvárt, Bécsben, Marburgban, Párizsban folytatta. Az elmenő atyánkfiának jó munkát kívánunk s a viszont-

látásra búcsúzunk, a most érkezettet pedig szintén jó munka kívánással üdvözöljük.

Dávid Ferenc Egylet szeptember 25-én, pénteken, délután 6 órakor tartja első őszi estélyét. Ezen az ünnepélyes estén Rev. W. H. Drummondon fog angolnyelvű előadást tartani (magyar tolmácsolással) a „Kereszténység és a béke” címen.

A 345. János Zsigmond cserkészcsapat, mint már jeleztük is, szeptember 20-án délelőtt 12 órakor a rendes Istentisztelet után a Koháry-utcai templomban fogadalomújítást tart, amelyre a szülőket és érdeklődőket ez úton is meghívja a parancsnokság. Szeptember 27-én vasárnap délután 5 órakor pedig a Rákos-utca 3. sz. alatti Misszióházban a csapat évnyitó műsoros ünnepélyt rendez a szülők és a csapat jóbarátai számára. Belépőjegyek ára 1 pengő, mely előre-váltható a csapatotthonban vasárnap délelőttönként.

A 345. János Zsigmond cserkészcsapatban 1931 szeptember 6—26-ig van az ujoncfelvétel.

Jelentkezhetik minden hat évet betöltött unitárius vallású fiú. Jelentkezéskor be kell mutatnia egy szülői nyilatkozatot, mely szerint szülői beleegyeznek, hogy fiúk cserkész legyen és kötelezik magukat arra, hogy fiúknak három hónapon belül cserkészfelszerelést vesznek.

Jelentkezni lehet a cserkészotthonban hétköznapokon délelőtt 10—12-ig és délután 4—5-ig, vasárnapokon délelőtt 9—1-ig.

Dézsy Zoltán apród-parancsnok.

A budapesti unitárius misszióház kalendáriuma szeptember második felére.

Szept. 20. Istentisztelet délelőtt 10 órakor. Prédikál: dr. Csiky Gábor;

délután 4 órakor X. ker. Máv. északi főműhelytelep, prédikál: dr. Csiky Gábor.

Szept. 27. délelőtt 10 órakor őszi hálaadó Istentisztelet úrvacsoraosztással, prédikál: dr. Csiky Gábor;

11 órakor őszi hálaadó Istentisztelet úrvacsoraosztással Pestszentlőrincen, az állami lakótelep kultúrházában, prédikál: Ferencz József.

Halottaink. *Bozóky* Emilné 42 éves korában, augusztus 31-én Budapesten;

Bolár János ny. postafőfelügyelő, a Magyarországi Unitárius Egyház igazgatótanácsának tagja, 81 éves korában szeptember 8-án Szolnokon, az örökkévalóságba elköltöztek. A Vigasztalásnak Atyja enyhítse az ittmaradtak szomorúságát.